

BIBLIOTEKSPLAN FÖR HULTSFREDS KOMMUN 2006-2010

BARN OCH UTBILDNING 2006

Innehåll

1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
2.1 Nuvarande verksamhet	3
2.2 Medierna idag	4
3 BAKGRUND	6
3.1 Analyser av nuläget	6
3.1.1 Vuxenstuderande	6
3.1.2 Äldregrupper	6
3.1.3 Områdeschefer inom Socialförvaltningen	6
3.1.4 Fokusgruppsundersökning bibliotekspersonalen	6
3.1.5 Swotanalys bibliotekspersonalen	6
3.1.6 Fokusgruppsundersökning Barn- och utbildningsnämnden	6
3.2 Omvärldsanalys	6
4 VISION OCH MÅL	8
4.1 Vison	8
4.2 Övergripande mål	8
4.3 Mål	8
4.4 Verksamhetsmål	8
4.4.1 Barn- och ungdomsverksamhet	8
4.4.2 Grundskolan	9
4.4.3 Gymnasiet	11
4.4.4 Vuxenstuderande	11
4.4.5 Särskilda grupper	12
4.4.6 Informationsteknik	12
4.4.7 Marknadsföring	13
4.5 Verksamhetsmått	13
5. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING	14
Bilagor	15

1 INLEDNING

Biblioteken är väl etablerade institutioner i samhället och den ursprungliga funktionen att köpa in och låna ut böcker uppfattas troligen fortfarande som dess huvuduppgift. Men omvärlden påverkar också ett biblioteks innehåll och uppgifter. Under några år har antalet lån minskat medan besöken har ökat. Ambitionen bör vara att utforma biblioteken till platser där medborgarna kan söka kunskap och förströelseläsning samt möta andra människor och kulturyttringar.

För att nå dessa funktioner ska biblioteken

- förmedla litteratur och främja läsning.
- vara ett stöd för olika former av utbildning.
- fungera som bildningsinstitutioner i den meningen att de ska vara arenor för människors fria kunskapssökande.
- svara för informationsförmedling till individer och grupper i olika delar av samhället.
- vara kulturinstitutioner och arbeta med till exempel utställningar och programverksamhet.”

(Almerud, P, Biblioteksplaner – från bibliotekslag till biblioteksplan)

2 NULÄGE

2.1 Nuvarande verksamhet

Huvudbibliotek i Hultsfred - kommunbibliotek/gymnasiebibliotek med LärCentrum och kommunens Arbetsmarknadsenhet.

Öppethållande (minskas under sommaren)	44 tim/vecka
Verksamhet vid skolor (Alb, Råse, Ve, Si)	19 tim/vecka
Personal	5 heltid + 14 tim

Filialbibliotek i Virserum – kommunbibliotek/skolbibliotek

Öppethållande (mindre under sommaren)	22 tim/vecka
Skolöppet Vir. och verksamhet vid skolor i Järnforsen, Målilla, Mörlunda)	19 tim/vecka
Personal	1 heltid + 32 tim

Bokbussturer

Bokbussen ger service till Mörlunda, Rosenfors, Målilla, Silverdalen, Vena och Järnforsen. Bussen stannar 50 min vid en hållplats per ort med undantag Målilla som har två bokbusshållplatser.

Verksamheten är på försök 2006 och tjänsten köps från Oskarshamns kommun.

Vuxenstuderande

Biblioteket har fått en ny roll som studiestödjande institution för vuxna i studier på olika nivåer. Samverkan med studiesamordnare i infrastrukturgruppen och etablering av LärCentrum i biblioteket stärker inriktningen.

Många söker sig till biblioteket för att få hjälp med litteraturförsörjning, informationssökning och för att använda teknisk utrustning. Våra fjärrlån och våra inköp av studielitteratur har ökat kraftigt.

Tid motsvarande ½ bibliotekarietjänst är ställd till HögskoleCentrums förfogande sedan 2005 och i uppdraget ingår handledning av högskolestuderande i informationssökning, fjärrlån samt registrering av HögskoleCentrums boksamling i kommunbibliotekets katalog.

Särskilda grupper

Boken kommersverksamhet.

Bokdepositioner i service-/äldreboende.

Inläsningstjänst.

Inköp av Daisy-talböcker, böcker med stor stil, lättlästa böcker (LL).

Dator försedd med textförstoring och talsyntes.

Daisyspelare finns för kortutlån.

Magnevisionsapparat för förstoring av svartskrift.

Depositioner av litteratur på invandrarspråk.

Under 2006/2008 finns extratjänst (plusjobb) med uppgift att arbeta utanför biblioteket med uppsökande verksamhet och marknadsföring mot nya grupper. Besök görs på institutioner runt om i kommunen. Detta borde innebära att vår verksamhet blir mera känd och efterfrågad. Utvecklingen följs under perioden och den verksamhet som arbetas upp utvärderas.

2.2 Medierna idag

Den tryckta boken utgör fortfarande bibliotekets viktigaste medium, dess basinnehåll. Ca 65 % (350 000 kr) av medieanslaget går till inköp av böcker för barn, ungdom och vuxna.

Hörböcker (Bok på CD) är efterfrågade och populära. Nya läsare hittar till biblioteket med förväntan på god tillgång och variation i utbudet. Inköpen av skönlitteratur i bokform kan dock inte begränsas ytterligare till förmån för CD-böcker. Intresset för att lyssna till boken väntas öka ytterligare under perioden fram till 2010 och biblioteket kommer troligen att ge kunderna möjlighet att ladda ner ljudböcker.

E-boken/E-ljudboken är idag tillgänglig via bibliotekets katalog för nedladdning till dator i hem och på arbetsplats. Antalet elektroniska lån ökar dock långsamt. Att snabbt få tillgång till kurslitteratur via datorn, och därmed slippa köa eller fjärrlåna från andra bibliotek, borde öka intresset för e-boken i framtiden.

Talböcker (Bok på CD-rom, kallad Daisy) är uteslutande till för den som har svårighet att läsa tryckt bok. Krav ställs på att alla bibliotek ska vara självförsörjande på området. Staten och Regionbiblioteket begränsar sin insats till utbildning av personal och till kompletteringar av beståndet vad gäller ”smala” titlar. Lokala personalresurser ska framöver sköta nedladdning, bränning och utrustning av Daisy, som ett alternativ till inköp.

Dagstidningar (13 Hultsfred, 4 Virserum)

Tidskrifter (110 titlar Hultsfred, varav 9 utländska ; 42 titlar Virserum)

Nyttjandegraden är troligen låg och antalet läsare skulle troligen öka om biblioteket var lättare att nå. Vetskapen om våra omfattande tidskriftssamlingar är inte tillräckligt spridd och vi bör

marknadsföra dem bättre. Samordning av prenumerationer för bibliotek, andra kommunala förvaltningar och skolor borde bli bättre.

DVD – inköpen förväntas under 2006 uppgå till 25-30 titlar och kostnaden blir mellan 15 och 20 000 kr. Spelfilm på DVD är idag så gott som obefintligt i biblioteket samtidigt som mediet efterfrågas. Vi behöver bygga upp vårt bestånd av kvalitetsfilm.

Musik- CD finns i juni 2006 drygt 900 titlar, de flesta inom genren pop/rock. Biblioteket ska stärka kommunens inriktning att vara en musikkommun och huvudbiblioteket har därför en särskild musikhörna. Här finns möjlighet att utveckla verksamheten ytterligare med lyssnarplatser för musik på CD eller via dator.

Biblioteket ger sina kunder möjlighet att lyssna/ladda ner musik till egna datorer genom musikdatabaserna Naxos Music Libray och Btj's Musikwebb.

Databaser finns tillgängliga via vår hemsida under rubriken "Söklänkar". För närvarande 7 betaldata-baser utöver musikbaserna. 6 av dessa öppnas med hjälp av lösenord och kan bara användas i biblioteken.

Under 2007 kommer antalet databaser att öka. Vi deltar i länets upphandling av gemensamma databaser och får tillgång till flera baser till lägre kostnader.

Det är viktigt att biblioteket har möjlig att anpassa sina medieinköp till förändringar i efterfrågan. Nya medieformat ersätter dock inte de gamla "över en natt" och därför måste flera medietyper erbjudas parallellt.

I vårt inköps- och urvalsarbete skall biblioteket ta stor hänsyn till kommuninvånarnas önskemål och behov.

3 BAKGRUND

3.1 Analyser av nuläget

3.1.1 Vuxenstuderande

Vuxenstuderande som använder biblioteket säger sig vara nöjda eller mycket nöjda med den service som ges men upplever att utbudet av facklitteratur till viss del är föråldrat. Kunskapen om databaser och självservice via hemsidan är inte så god som vi förväntat.

3.1.2 Äldregrupper

Äldregrupper runt om i kommunen har svarat på frågan om vad man förväntar sig av biblioteket. Bokbuss är ett återkommande önskemål och möjlighet att återlämna på träffpunkter på orter som saknar bibliotek.

3.1.3 Områdeschefer inom Socialförvaltningen

Tjänstemän inom vården är positiva till bibliotekets personliga service till äldre i eget boende och är villiga att samverka för att sprida information om Boken Kommer-service.

3.1.4 Fokusgruppsundersökning bibliotekspersonalen

Vid undersökningen framkommer att personalen ser tillgängligheten som den viktigaste faktorn för att åstadkomma ett attraktivt framtida bibliotek. Satsning på lässtimulerande verksamhet för barn och ungdom prioriteras också högt samt att biblioteket erbjuder ett brett mediesortiment.

3.1.5 Swotanalys bibliotekspersonalen

Personalen noterar att biblioteket har båda starka och svaga sidor. Personalen upplever att serviceandan gentemot kunder är god och genom samverkan med andra bibliotek plus snabba inköpsrutiner kan de flesta få den önskade litteraturen inom rimlig tid.

Biblioteket har möjlighet att bli mera attraktivt om tillgängligheten kan förbättras. Viss programverksamhet önskas för att bredda verksamheten. Bokbussverksamheten är ett bra komplement till de fasta biblioteken.

Bland bibliotekets svaga sidor nämns bland annat svårtillgänglig och dold placering av huvudbiblioteket, liten verksamhet i en stor utbildningsorganisation, otillräckligt medieanslag. Snabb teknik- och medieutveckling.

3.1.6 Fokusgruppsundersökning Barn- och utbildningsnämnden

Vid undersökningen framkommer att nämnden ser allas tillgänglighet till bibliotekslokalen och bibliotekets utbud som de viktigaste faktorerna för att skapa ett attraktivt bibliotek. Skolbiblioteksverksamheten bedöms vara viktig och att besökare känner sig välkomna.

3.2 Omvärldsanalys

Bibliotekens verksamhet påverkas av snabba flöden av information, tekniska förändringar och omfattande medieutgivning. Nya krav ställs på modern och väl fungerande informationsteknik i biblioteksmiljön och på litteraturtillgång utan långa väntetider.

I kommunens befolkning finns grupper av nya svenskar med behov av medier på andra språk, ökande andel äldre som behöver Boken-Kommer-service och anpassade medier samt vuxna i studier på olika utbildningsnivåer.

Utbildning och lärande är prioriterade områden såväl inom kommunen som i regionen och många vuxna studerande vänder sig till biblioteket för sin litteraturförsörjning. Biblioteket måste ha stor bredd i sitt utbud.

På små orter behöver servicefunktioner samverka för att orka överleva. Det gör att nya samarbetsformer behöver utvecklas mellan föreningsverksamhet, annan kommunal service och bibliotek för att nå framför allt äldre invånare.

Framtidens bibliotek har många funktioner att fylla och ska ge en bred service. Det förväntas vara ett aktivt samhällstorg dit besökaren kan gå för att få information och vägledning, få tillgång till IT, söka avkoppling och förströelse, delta i kursverksamhet, mm. I ett alltmer kommersialiserat samhälle utgör biblioteket ett neutralt offentligt rum för alla.

4 VISION OCH MÅL

4.1 Vison

2010 är Kalmar län Sveriges bästa biblioteksregion

4.2 Övergripande mål

Biblioteket ska

- ge kommunens invånare tillgång till medier för information, studier och kulturella upplevelser
- stödja individen i studier och lärande
- vara en demokratisk mötesplats
- göra biblioteken och dess verksamhet tillgänglig för alla
- medverka till att stärka kommunens profil – Musikkommun

4.3 Mål

Vi strävar efter att skapa en attraktiv verksamhet genom

- att förbättra tillgängligheten genom tillbyggnad alternativt flytt av huvudbiblioteket
- att få till stånd en renovering av huvudbiblioteket
- att öka invånarnas möjlighet att påverka medieurvalet

4.4 Verksamhetsmål

4.4.1 Barn- och ungdomsverksamhet

Mål

Att ge barn och ungdomar tillgång till böcker, andra medier och informationsteknik för att främja språkutveckling och läslust samt att ge kulturella upplevelser.

Styrande dokument

”Biblioteket ska vara en fristad och mötesplats med ett rikt och aktuellt utbud av medier i en inspirerande miljö som inbjuder till läsande och lärande med alla sinnen. Alla barn och ungdomar ska mötas med respekt av all personal. Barns och ungdomars delaktighet ska lyftas fram.” (Vision för barnbiblioteken i Kalmar län)

Ungdomar och barn använder biblioteksrummet i liten omfattning under sin fritid.

Biblioteksmiljön bör anpassas och förändras i samverkan med barn och ungdomar för att bli mera attraktiv.

Biblioteket bör framöver pröva att gå utanför den traditionella bibliotekslokalen och samverka med fritidsgårdar, föreningar och klubbar.

Åtgärder

Vi strävar efter

- att via BVC välkomna alla föräldrar med barn i 1-årsåldern till biblioteket genom att dela ut gåvobok vid biblioteksbesöket
- att öka inköpen av medier i nya format
- att införskaffa datorer för ungdomsavdelningen och för barnavdelningen (Hultsfred och Virserum)
- att öka samarbetet med fritidsgårdar/ungdomscafé

- att anordna programverksamhet under vissa skollediga perioder (Hultsfred och Virserum)
- att anordna sagostunder vid 8 tillfällen per år (Hultsfred och Virserum)
- att marknadsföra Demoteket – en möjlighet för unga att få sina alster spridda
- att införskaffa dator, placerad i Musikhörnan, för musiklyssning
- att avsätta medel för inköp av bilderböcker som placeras vid förskolor på de orter som saknar närliggande bibliotek
- att ge möjlighet för föräldrar att låna böcker på förskolan

4.4.2 Grundskolan

Mål

Skapa likvärdig biblioteksverksamhet, anpassad till åldersgruppen, för grundskolan inom kommunen.

Styrande dokument

”Inom grundskola och gymnasieskola skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevnas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen.” (Bibliotekslagen 5§)

”Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.” (Bibliotekslagen 9§)

”Hultsfreds kommun strävar efter att skapa skolbibliotek som fungerar som kunskaps-, informations- och läslustcentra för elever och lärare.” (Skolplan 2005-2008)

Åtgärder

Ålder/stadium	Behov	Biblioteket	Kultur/fritid/skola
6	Språkstimulans Enkel faktalitt	Lässurr för 6-åringar författarbesök och bokgåva	Författarbesök
År 2	Språkstimulans Läsinspiration	Böcker och info inför författarbesök	Författarbesök
År 4	Språkstimulans Läsinspiration Infosök	Bokprat ”Hitta lätt” i biblioteket	
År 5	”	Böcker och info inför författarbesök	Författarbesök
År 6	”	Bokprat	
År 7-9	”	Vägledning infosök Böcker och info införförfattarbesök Temabokprat	Författarbesök År 7

Albäckskolan

Skolan har sitt eget bibliotek med eget medieanslag men med personal från kommunbiblioteket. Personaltimmar finns i kommunbibliotekets budget.

Åtgärdsförslag

- skolans framtida mediebestånd ska främst stödja temainriktade studier
- 20 bibliotekartimmar/vecka fördelas i samråd mellan skola och bibliotek

Centralskolan

Verksamheten kan fortgå som nu i det integrerade biblioteket.

Lindblomskolan, Råsebäckskolan, Strandskolan och Victoriaskolan ska erbjudas kompletterande biblioteksservice från kommunbiblioteket. Rutiner utarbetas i samråd.

Emådalskolan, Venhagskolan, Järnforsens skola, Silverdalens skola och Vena kyrkskola har egna skolbibliotek. Kommunbibliotekets personal ska tjänstgöra vid skolbiblioteken. Anslag för medieköp är skolans och kommunbibliotekets gemensamma ansvar.

4.4.3 Gymnasiet

Mål

Biblioteket ska aktivt medverka i det pedagogiska arbetet för att nå gymnasiets mål.

Gymnasiebiblioteket är integrerat i kommunbiblioteket. Ansvaret för verksamheten är delat. I det förändringsarbete som pågår inom Hultsfreds gymnasium borde biblioteksfunktionen stärkas för att möta de behov som följer med etablering av nya program och nya sätt att arbeta. Programinriktningen ska avspeglas i urval av litteratur, databaser och tidskrifter. Rollen som studiebibliotek för gymnasiet behöver bli tydligare än den är idag och en bibliotekspedagog bör finnas med uppgift att handleda och stödja lärare och elever i informationssökning, datorhantering, kursbokshantering, litteraturinköp och lässtimulering.

Åtgärdsförslag till Hultsfreds gymnasium

- att anställa bibliotekspedagog
- att samordna och stärka skolans medieanslag

4.4.4 Vuxenstuderande

Mål

Biblioteken ska vara ett stöd för vuxna studerande genom att erbjuda tillgång till litteratur, IT och handledning i informationssökning.

Biblioteket ska utgöra en väl fungerande studiemiljö för grupper och enskilda studerande.

Styrande dokument

”Biblioteken prioriterar det livslånga lärandet från förskola till vuxenstudier.” (Vision för biblioteken i Kalmar län – 2010 är Kalmar län Sveriges bästa biblioteksregion)

”Stimulera utveckling av lokala lärcentra/lärandemiljöer, på arbetsplatser och i offentliga miljöer exempelvis kommunbibliotek”. (Regionalt utvecklingsprogram för Kalmar län 2006)

Åtgärder

Vi strävar efter

- att utrusta studiedatorer med specialprogram. Åtgärden görs i samverkan med LärCentrum
- att förse Virserums bibliotek medtrådlöst nätverk
- att anpassa ”Lilla sökguiden” för Hultsfreds behov och använda den vid introduktion i informationssökning
- att öka tillgången på kurslitteratur i bokform och som elektronisk resurs
- att avsätta tid för funktionen ”Boka din bibliotekarie”
- att sträva efter att erbjuda direktåtkomst till databaser i biblioteket alternativt ingång via lånekortet
- att förbättra miljön vid studiedatorer och studieplatser

4.4.5 Särskilda grupper

Mål

Biblioteken ska vara tillgängliga för alla och medier/ information ska kunna anpassas till individens behov.

Tillgängligheten ska gälla den fysiska miljön, verksamheten och kundbemötandet.

Vägledande dokument

”Folkbiblioteket är till för alla,.....Särskilda tjänster skall kunna erbjudas dem som av någon anledning inte kan utnyttja det gängse utbudet, exempelvis språkliga minoriteter, personer med olika handikapp, patienter på sjukhus....” (Unescos Folkbiblioteksmanifest; 1994)

”Folkbiblioteket skall som lokalt kunskapscentrum göra alla slag av kunskap och information lätt tillgänglig för sina användare.”

”Folkbiblioteket är till för alla, oberoende av ålder, ras, kön, religion, nationalitet, språk eller samhällsklass.” (Unescos Folkbiblioteksmanifest)

Åtgärder

Vi strävar efter

- att skapa information om verksamheten i tryckt och elektroniskt format med god läsbarhet och som kan förstås av de flesta
- att åtgärda föreslagna tillgänglighetsförbättringar enligt den granskning som gjorts av E. Björklund Arkitektkontor AB och Assistentcenter
- att komplettera vårt Daisybestånd genom nedladdning och CD-bränning
- att öka samarbetet med hemtjänstpersonal för att nå personer med behov av boken-kommer-verksamhet
- att inrätta tjänst med arbetsområdet ”särskilda tjänster” 2008
- att permanenta bokbussverksamheten

4.4.6 Informationsteknik

Mål

Ge allmänheten tillgång till datorer, programvara och teknisk utrustning för informationssökning och bearbetning av information.

Styrande dokument

”Folkbiblioteken skall verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare.”(Bibliotekslagen §2)

”Det är folkbibliotekets uppgift att underlätta utnyttjandet av informationsteknologi och förbättra kunskaperna om dess användning.”(Unescos Folkbiblioteksmanifest, Folkbibliotekens uppgifter: 11).

Åtgärder

Vi strävar efter

- att öka personalens kunskaper om IT-teknik och de program vi erbjuder
- att förbättra informationen till våra kunder om bibliotekets katalog på nätet och möjligheten till självservice
- att öka användningen av snabb teknik i vår kontakt med kunden
- att tillhandahålla teknik för elektroniska möten

- att erbjuda tillgång till trådlöst nätverk vid filialen i Virserum
- öka tillgången till litteratur i form av e-böcker

4.4.7 Marknadsföring

Mål

Biblioteksbesökaren ska själv kunna orientera sig i biblioteksmiljön och kommuninvånare ska ha kännedom om bibliotekens verksamhet.

Åtgärder

Behovet av förbättrad information om verksamheten i och utanför biblioteket är stort och området har aldrig varit prioriterat. Vi fokuserar på marknadsföringen genom

- att inordna bibliotekets logga i det gemensamma varumärkesarbetet för Hultsfreds kommun
- att utforma en allmän informationsfolder om biblioteket och dess tjänster
- att ge riktad information till nyinflyttade, nyblivna föräldrar, vuxenstuderande, föreningar ...
- att förbättra skyltning och vägledning i bibliotekslokalerna
- att förbättra skyltning av Bibliotek/LärCentrum i utemiljön
- att informera i lokalpress och gratistidning
- att arbeta för förbättrat kundbemötande och god kundservice
- att ta tillvara på de synpunkter som framkommer vid pågående analys av vår hemsida och vår tryckta information

4.5 Verksamhetsmått

Vi strävar efter att nå dessa mål 2010

	Mål	Läget 2005
Lån/invånare	9/inv	6,4 (riket 8,3 ; länet 9,2)
Besök/invånare	10/inv	9,6 (riket 8,1 ; länet 8,5)
Aktiva låntagare/inv	0,32/inv	0,29 (riket 0,31 ; länet 0,30)
Mediebestånd/inv	5,0/inv	6,4 (riket 5,0 ; länet 7,1)
Nyttjandegrad/ex	3-4	1,3 utån/år
Nyinköp böcker/inv	0,2 titlar	0,2 titlar (riket 0,2 ; länet 0,3)
Mediebestånd/ålder	35/65	27 % -5 år / 73 % 5 år -
Förvärv/gallring	10/10	5 % / 8 %
Kostnad/lån		50 kr (riket 44 kr ; länet 44 kr)
Driftskostn/inv		329 kr (riket 368 kr ; länet 410 kr)

5. UPPFÖLJNING OCH UTVÄRDERING

Biblioteksplanen ska fungera som ett stöd i arbetet med att skapa en väl fungerande och attraktiv biblioteksverksamhet.

Biblioteksplanen ska följas upp 2008 och avstämning ska göras för att utröna om vi är på väg mot uppsatta mål. Nyckeltal analyseras och åtgärds punkter prickas av.

Slututvärdering görs 2010.

Inom regionen Kalmar län kommer mätningar och uppföljningar av visionen ”2010 är Kalmar län Sveriges bästa biblioteksregion” att utföras.

Analyser

Enkät till vuxenstuderande

Enkätundersökning har gjorts bland studerande via HögskoleCentrum och kommunal vuxenutbildning. 24 enkäter delades ut och 17 har lämnats in. Bland de sex saknade svaren gällde fyra Vimmerby bibliotek.

Samtliga använder kommunens bibliotek. Alla säger sig vara nöjda eller mycket nöjda med bibliotekets servicegrad. De flesta är nöjda med bibliotekets lokaler och den tekniska utrustning som finns.

Personalen får en eloge för väl fungerande fjärrlåneservice och snabba besked.

Vad upplevs inte lika positivt?

Några är mindre nöjda med utbudet av kurslitteratur. ”Facklitteratur i en del ämnen har för många år på nacken”.

7 anser sig inte ha kunskap om utbudet av databaser.

Tveksamt om svararna vet vad 24-timmarsbiblioteket innebär. 10 personer har många kryss i kolumnen ”vet ej”, samtidigt svarar 4 personer att de är nöjda med funktionerna söka, låna, reservera i bibliotekets katalog men kopplar inte servicen till bibliotekets webbsidor.

Någon tycker att det tar lång tid att låna om via Internet.

Möte med daglediga

Synpunkter från möten med äldre/daglediga via Väntjänsträffar i Hultsfred, Målilla, Mörlunda, Silverdalen, Vena, Järnforsen och Virserum.

Vad förväntar du dig av biblioteket? Vad är viktigast att förbättra?

Dessa frågor ställdes och följande svar gavs:

- Vi vill gärna att det kör en bokbuss så vi kan låna bra böcker. Det måste finnas böcker här i Mörlunda.
- Vi önskar bokbuss till Mörlunda (okänt antal)
- Bokbuss, dagstidningar t ex på foajen på Skeppet
- Jag vill ha en bokbuss!
- Bokbuss önskvärt. (7)
- Bokbuss varannan vecka (6)
- Jag tycker att mina förväntningar infrias i o m att biblioteket finns kvar. Kanske lite mer aktiviteter, så att alla blir uppmärksamma på dess förträfflighet.
- Att vi får service i Mörlunda. Tillgång till böcker och bokbyte. Varför finns ingen bokbuss? Varför inte en boklåda på Lundagården, där böcker regelbundet byts ut?
- Personalen ofta upptagen.
- Att vi kan få böcker hit till Mörlunda.
- Att det ska finnas återlämningsställen på småorterna.

Möte med områdeschefer inom Socialförvaltningen 2005.

Frågor och tankar:

Boken- Kommerversamheten ses som en förmånlig individuell service men når den ut? Är det bara redan aktiva bibliotekskunder som fångas upp?

Hemtjänstpersonal bör kunna förmedla information och kontakt med biblioteket.

Fokusgruppsundersökning bibliotekspersonalen 2005

Följande fråga ställdes: Vilka faktorer tycker du är viktiga för att biblioteket ska vara attraktivt i framtiden?

I personalen ansågs följande faktorer vara viktiga (fallande skala):

- Biblioteket är lätt tillgängligt för alla
- Biblioteket satsar på lässtimulans för barn och ungdom
- Biblioteket har ett brett utbud av alla sorters medier
- Öppettiderna passar brukarna
- Biblioteket ligger där människor rör sig
- Biblioteket fångar upp och stimulerar lässvaga

Fokusgruppsundersökning Barn och utbildningsnämnden 2005

Följande fråga ställdes: Vilka faktorer tycker du är viktiga för att biblioteket ska vara attraktivt i framtiden?

I nämnden ansågs följande faktorer vara viktiga (fallande skala):

- Alla människor kan nå biblioteket
- Bibliotekets utbud är tillgängligt för alla
- Biblioteket bistår skolorna
- Alla känner sig välkomna
- Biblioteket ska uppmuntra till läsande och vilja att skaffa kunskap
- Biblioteket finns där människor rör sig
- Det finns ett bra urval böcker i alla kategorier

Swotanalys

Bibliotekspersonalen 2005

Verksamhetens svaga sidor

Liten enhet inom Barn och utbildning – ”lite vid sidan om”.
Huvudbiblioteket är svårtillgängligt för många och det ligger dolt.
Liten personalstyrka i förhållande till våra många åtaganden.
Svag marknadsföring.
Otillräckligt medieanslag – fåtal ex köps och vi har avstått från video/DVD.
Ingen programverksamhet i biblioteket.
Snabb teknikutveckling som kostar och är arbetskrävande.
Personalens begränsade språkkunskaper i ett mångspråkigt samhälle.

Verksamhetens starka sidor

Bra serviceanda och positivt bemötande hos personalen.
Etablerad institution med lång tradition och gott rykte.
God samverkan med andra bibliotek.
Köper snabbt och fjärrlånar generöst.
Kunden påverkar vad som köps in.
Väl fungerande lokaler (interiört).
Bevarandet av slutsålda medier.

Verksamheten hotas av

Snabb utveckling av nya medier som kräver mod att styra om inköpen.

Flera format att hantera gör att utbudet inom varje medium blir tunnare.

Befolkningsminskning i kommunen.

Informationssökning via Internet ersätter biblioteksbesöket.

Boken blir allt billigare och lever allt kortare tid.

Verksamheten har möjlighet

att bli mera attraktivt och tillgängligt genom tillbyggnad/flytt av huvudbiblioteket.

att ge våra små samhällen biblioteksservice via bokbuss.

att stödja vuxnas lärande genom att tillhandahålla kurslitteratur, studiedatorer, god studiemiljö och vägledning i informationssökning.

att nå nya invånare genom bättre marknadsföring och genom att verka utanför biblioteksrummet.

att breddas genom att , i samarbete med Kultur och Fritid, arrangera lämplig programverksamhet i biblioteket.

att ge Boken-kommer-service till särskilda grupper.

SFS 1996:1596 Bibliotekslag (1996:1596)

Källa: [Rixlex](#)

[\[Fakta & Historik\]](#)

Utfärdad:
1996-12-20

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet.

Omtryck:
1998:1249
Uppdaterad:
t.o.m. SFS
2004:1261

2 § Till främjande av intresse för läsning och litteratur, information, upplysning och utbildning samt kulturell verksamhet i övrigt skall alla medborgare ha tillgång till ett folkbibliotek.

Folkbiblioteken skall verka för att databaserad information görs tillgänglig för alla medborgare.

Varje kommun skall ha folkbibliotek.

3 § På folkbiblioteken skall allmänheten avgiftsfritt få låna litteratur för viss tid.

Bestämmelsen hindrar inte att ersättning tas ut för kostnader för fotokopiering, porto och andra liknande tjänster. Inte heller hindrar den att en avgift tas ut i de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de har lånat.

4 § Ett länsbibliotek bör finnas i varje län.

Länsbiblioteket skall bistå folkbiblioteken i länet med kompletterande medieförsörjning och andra regionala biblioteksuppgifter.

För den kompletterande medieförsörjningen skall också finnas en eller flera länecentraler.

5 § Inom grundskolan och gymnasieskolan skall det finnas lämpligt fördelade skolbibliotek för att stimulera skolelevernas intresse för läsning och litteratur samt för att tillgodose deras behov av material för utbildningen.

6 § Det skall finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla högskolor. Dessa bibliotek skall inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid högskolan svara för biblioteksservice inom högskolan och i samverkan med landets biblioteksväsen i övrigt ge biblioteksservice.

7 § Kommunerna ansvarar för folk- och skolbiblioteksverksamheten.

Landstingen ansvarar för länsbiblioteken och för biblioteken vid högskolor med landstingskommunalt huvudmannaskap.

Staten ansvarar för övriga högskolebibliotek och för länecentralerna samt för sådan biblioteksverksamhet som enligt särskilda bestämmelser ankommer på staten.

7 a § Bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet skall samverka.

Kommuner och landsting skall anta planer för biblioteksverksamheterna. Lag (2004:1261).

8 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt funktionshindrade samt invandrare och andra minoriteter bl.a. genom att erbjuda litteratur på andra språk än svenska och i former särskilt anpassade

till dessa gruppers behov.

9 § Folk- och skolbiblioteken skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar genom att erbjuda böcker, informationsteknik och andra medier anpassade till deras behov för att främja språkutveckling och stimulera till läsning.

10 § Länsbibliotek, lånecentraler, högskolebibliotek, forskningsbibliotek och andra av staten finansierade bibliotek skall avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till folkbibliotekens förfogande samt i övrigt samverka med folk- och skolbiblioteken och bistå dem i deras strävan att erbjuda låntagarna en god biblioteksservice.

UNESCOS FOLKBIBLIOTEKSMANIFEST

Folkbibliotekens uppgifter

Folkbibliotekets huvuduppgifter är att verka för läskunnighet, information, utbildning och kultur bland annat genom att:

1. Skapa och stärka läsvanor hos barn redan från tidig ålder
2. Stödja såväl självstudier som formell utbildning på alla nivåer
3. Erbjuda möjligheter till kreativitet och personlig utveckling
4. Stimulera barns och ungdomars fantasi och kreativitet
5. Främja kunskap om kulturarvet, förståelse för kulturen och insikt om vetenskaplig forskning och utveckling
6. Vara öppna för alla konstnärliga uttrycksformer
7. Främja kontakten mellan olika kulturer och stimulera en kulturell mångfald
8. Stödja muntlig berättartradition
9. Garantera medborgarna tillgång till alla slag av samhällsinformation
10. Tillhandahålla erforderliga informationstjänster för det lokala näringslivet, för organisationerna och för olika intressegrupper
11. Underlätta utnyttjandet av informationsteknologi och förbättra kunskaperna om dess användning
12. Ge stöd till och delta i alfabetiseringsprogram för alla åldersgrupper och vid behov ta initiativ till sådan verksamhet.